

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDEKI GAZDAKOR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hasábos példány egyszeri hirdetéséért 9 kr., többszöri hirdetéséért 7 kr. — Hivatalos hirdetéseknek minden szó 2 kr. — Bélyegdíj 30 kr. Hirdetés és díjak HORVÁT GÁBOR nyomdájába küldendők.

Előfizetési árak:		Felolós szerkesztő:		A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk. Előfizetési pénzek Darnay Kálmánhoz, a kiadó hivatal főnökéhez küldendők. Kéziratokat nem küldünk vissza.
Egész évre	4 frt.	ÉLES KAROLY.		
Fél évre	2 frt.	A kiadók nevében:		
Negyed évre	1 frt.	Lukonich Gábor dr.		
Egyes szám ára 10 kr.		Bárdi György dr. Darnay Kálmán.		

Szent István.

Örök áhitatnak dicső forrása, legendás Szent Jobb, árássz áldást a te népedre. Csodatevő erődben hiszünk rendületlen hittel, a sziveken való örök hatalmat látjuk és reménykedünk benned most és a jövőben mindörökké.

Amikor elindul ama menet Budának ősi várából szerte az országban harangok zugása közepette milliók szíve rezdül meg szentséges áhitatban. Mert csodatevő erődben hiszünk óh! legendás Szent Jobb. Mert hinni jó! Tudástól elgyötört szívünk úgy áhitozik a hit után, miként az üzött szarvas áhitozik a forrás friss vizére. Mert a hit alkotta meg hazánkat, mert a hit tartotta meg és mert a hit fogja megtartani. Mert te belőled, óh örök dicső szimbolum, új erőt merítünk, mert ismeretlen nagy érzések fakadoznak bennünk, Téged látván és Terólad beszélvén. Köznapi szürke világban jólesik a Te fényességes örök ragyogásod. Mert Te vezérelsz bennünket, bolyongó nemzetefedet, a halhatatlanság csillagsugáros útján: soha el nem muló, fenséges Szent Jobb!

... Augusztusi verőfény ragyogása aranyozza be a menetet. Magyarország első emberei vannak ott együtt. Ott vannak ragyogó ornatásban ama katolikus egyház főpapjai, amelynek a szent király szerezte meg Mária országát. És ott van a nép. Augusztusi napfény ragyogásában sárguló levelek hullnak a fákról. S az elmulás, a hervadás diadalmos ellentétékepen ott van a soha el nem muló Szent Jobb, káprázató fényességben vakító glóriában.

És a szent király jobbát körülhordozzák az ország fővárosában. Óh! nem pusztá cere-

mónia ez. Nem fitogtatása ezredéves dicsőségünknek. A szíveknek hatalmas ünnepe ez, mit lelkünk vágyódása teremtett meg. Küzd-
vén ezer bajjal és ezer ellenséggel, kell, kell, hogy lássa ez a nemzet évenként egyszer áldást hozó szent jobbát annak, aki prófétai ihlettel — csaknem ezredéve immár — ki szabta nemzetét pályafutását.

Bölcsebben nálánál senki sem szeretette nemzetét. Mi hiszünk abban, hogy a magyar nemzetnek hivatása, rendeltetése van. Meg volt írva, hogy idejőjön és Attila hunjaiak örökségét visszafoglalja. — Visszafoglalta. És „a porba hullott Európa homlokán tombolt.“ De véres harcok zivatarában borzasztó veszedelem fenyegette, s a veszedelmet csak a szent király bölcsessége háritotta el. Ő meglátta, hogy ragaszkodnia kell ehhez a földhöz, hogy államot kell alkotnia.

... És Boleszló, a lengyel király hiába várta a koronát. Mert Magyarország felé hozták a koronát Szilveszter pápa küldöttéi, ahol él egy király, aki valóban méltó az apostoli névre. És amikor István fejére tették a koronát Esztergomban — írva vagy, hogy a nép örömmel szemlélte ezt.

És Magyarország első koronázott királya folytatta megkezdett dicső munkáját. Rövid idő múlva megtérítette egész nemzetét. És a rőghöz kötötte, földművelésre bírta, mert nomád nép államot nem alkothat. És iskolákat állított a szent király és templomokat. És iparosokat hozott be és földművelőket. És megvetette rendíthetetlen alapját annak a magyar államnak, amely immár kilencszekulum óta dacol minden viharával keletnek.

A bölcsék legbölcsőbbike volt a szent király. Óh, azóta változott már Magyarország sokat. Földre sujtotta nem egy vihar, de felkelt újra, mert a szent király teremtette alap erős és rendíthetetlen.

Bizhatunk a jövőben is. Az az ország, amely kilencszáz év viharait kiállotta diadalmasan, most erősebb, mint volt valaha. A szent király bölcsessége nem csatlakozott meg. Ő tette egységessé ezt a nemzetet a szent korona kisugárzásában. A szent korona megvan még. . .

... Szent István szelleme, bölcsessége volt azokkal, akik kilencszáz év óta a nemzet javán dolgoznak. Jövőbe látó, prófétai látással az ő szelleme ihlette meg azokat, akik a nemzetet a haladás ösvényén vitték előre. És az ő szelleme él addig, amíg él Magyarország: mindörökké. Örökké világító, fényeskedő fáklya ez a szellem. Bevilágít az eljövendő századok homályába és vezérli nemzetét a halhatatlanság útján

Szelleme megmarad a szent királynak és teste sem porladt el egészen. Tagadás hiába tagadja, a hívő hitnek ime világos, hogy csoda történt: a Szent Jobb megmaradt. És el nem mulik soha. A szent király jobbja, amely annyi áldást osztott, annyi könnyet szárított fel, örök nagy szimbolumként megmarad nemzetének. Mintha csak az üdv csillaglonából Ő nyujtaná felénk: kishitűek ne féljete, ime én vezetek a halhatatlanság csillagsugáros útján tulajdon Jobbommal. . . .

Óh csak mutassák meg minden évben ama Jobbot a magyar nemzetnek. Jövendő csatáiban szüksége van a hitre, amely eddig

Az apa.

— A SÜMEG ÉS VIDÉKE eredeti tárcája —

Sápadt, vézna nő bandukolt a hepehupás puszta uton. Dideregve húzta össze mellén a vékony kendőt. Karján valami csomagot visz, de úgy be van burkolva egy nagy kendőbe, hogy nem lehet kivenni, hogy mi van benne. Az utról néha-néha le-letevéd s ilyenkor nagyot botlik a réti vakondtúrásokban. Szemei meredve néznek a vastag ködbe, alig lehet látni két-három lépésre. Néha-néha sóhajt egyet, megáll pihenni, azután újra utnak indul.

Vajon hova megy?

A pusztai csárda ivó-szobájának mécses szomoruan pislog ki a kis ablakon. Erőtelen sugaraival hiába igyekszik áthatolni a vastag ködön. Az alacsony szobában a hosszú asztalnak kändalló felőli végénél az öreg csárdás kuporog magában. Lábánál hosszuszőrű komondor csóválja a farkát s pislog fel szótlan gazdájára. Hébe-korba végig húzza karmait a kemény kordován csizmákon, odadörzsöli bozontos fejét a csárdás térdéhez, de ez csak nem néz rá. Hej, dehogyan gondol ő most a jelenre, messze, a messze multban járnak gondolatai. . . . Milyen hangos volt akkoriban ez a csendes, üres csárda, milyen más kedve volt akkor neki! Még a hete dik határról is idejártak a legények, egy-egy itóka borra, ha megszomjaztak. Pedig ugyancsak gyakran szomjaztak ám.

Nagyon rossz bor termett akkoriban a rossz időjárás miatt, de hát, uramfia, sokat el képes felejteni egy olyan tüzet szóró fekete szempár, mint amilyen a kis csárdás Böske csalogatta a vendégeket. No az ő kezéből nem csak a karcost, de még az ecetet is bátran nektár gyanánt lehet meginni.

Úri vendége is volt akkoriban a csárdának. A felsőszéli uraság, Egresy Pista mindennapos volt a cigánybandájával. Hát mi tagadás — ő sem a borért járt ám ide, de ez nem volt baj, mert úgy szórta a pénzt, hogy a csárdásnak elég volt markolászni. Az ő bolond feje csak a pénzt látta, azt pedig nem vette észre, hogy a lány meg a . . . no de csak sorjába.

Bizony csak sorjában, mert elég gondot ad egymás után, szép lassan átgondolni azokat, amik ezután következnek. Pedig nem sok az egész. Csupán annyi, hogy a bogárszemű Böske elkezdett cifrábnál cifrább ruhákban járni s midőn az öreg csapláros egy este kérdőre vonta, hogy hol veszi rá a pénzt, a leány sirva fakadt, s másnap eltűnt az apai házból. Ettől a naptól kezdve Egresy Pista se jött a csárdába, no meg lassankint a többi vendégek is elmaradoztak, mert hát a csárda félreesett a járt utól, az meg, akiért a csárdába jártak — már tudja lsten merre jár. . . .

Könnycsepp lopódzott az öreg csárdásnak szemébe — de hamar szétörzsölte a hivatlan vendéget, s haragosan kiáltott fel:

— Csak azért sem, nem érdemel az egy szívből feltörő könnycseppet!

Mintha a borból akart volna erőt meríteni az érzékenyülés ellen, hirtelen ajkához emelte a poharat. A kutya felugrott és ugatva az ajtóhoz szaladt. Kint nyöszörgés, majd pár rekedt köhécselés hangzott. A csárdás letette a poharat, bámulva nézett az ajtó felé, amely lassan felnyílt s egy sápadt női fej kandikált be rajta. A kutya vihogva ugrált, majd farkesóválva gazdájához futott s ismét vissza a jövevényhez.

— Apám! — hallatszott a jövevény ajkán a félénk szó. — Megjöttem, bocsáss meg!

— Nekem nincs lányom, nincs gyermekem, ki innen, ide beestelen személy be ne tedd lábadat! . . . .

— . . . . Csak mig felnelekedem, addig eressz be, csak egy falat kenyert adj, azután. . . .

— Egy percre sem, el innen, nekem nincs gyermekem!

Azután az ajtóhoz ugrott, s úgy becsapta, hogy zörgött beléje az egész ház. Belül azután ráfordította a zárat s visszaült helyére a kändalló mellé. Kint pár percig zokogás volt hallható, lassankint ez is elcsöndesült, csak a szél süvöltése hangzott be a szobába. A csárdás gazda fejét kezébe hajtva, lehunyta két szemét, aludni látszott, pedig csak felejteni akart. De lecsukott szemei dacára folyton előtte lebegett az a sápadt, sovány arc, fülében egyre csengett az a pár szó: „Csak mig felnelekedem. . . . csak egy falat kenyert. . . .“ Hiába akart másra gondolni, hiába rázta meg haragos fejét, az a

is megtartotta, amelynek örök dicső forrása a legendás Szent Jobb.

Csodatevő örök hatalmadat látjuk szentes Szent Jobb és reménykedünk benned most s a jövőben mindörökké.

A képviselőtestület közgyűlése.

Sümegek képviselőtestülete folyó hó 13-án tartotta első közgyűlését az új tanácsteremben. A díszes terem kellemesen lepte meg a kevés számban megjelent képviselőket. A gyűlésnek olyan fontos tárgya volt, mint a jövő évre szóló költségvetés megállapítása és mégsem jelent meg több 14 képviselőnél. Több érdeklődést kérünk, uraim!

Pozsonyi József városbíró üdvözölte a gyűlés tagjait, akik először jelentek meg az új gyűlésteremben a város ügyeinek megbeszélésére, majd utólagos jóváhagyást kért, hogy Ramassetter Vincének arcképét a régi teremből áthozatva, e teremben függesztette föl. Azt akarta ezzel elérni, hogy városunk e nagy jövőjének arcképe folytonosan intő példa legyen a képviselőtestület tagjai előtt, hogy rátekintve, mindig annak az önzetlen férfiúnak áldott szelleme vezesse a képviselőket, akit ez az arckép ábrázol.

A jövő munkára Isten áldását kérve, a gyűlést megnyitotta.

Lukovich Gábor dr. felszólalva, első sorban köszönetet mondott Pozsonyi József városbírónak a terem izléses berendezéséért, majd lelkes szavakkal ajánlotta, hogy az új gyűlésterem számára királyunk és boldogult Erzsébet királynénk arcképét szeressék be. Az indítványt egyhangulag elfogadták s kivételével Pozsonyi városbíró biztáka meg.

A múlt gyűlés terjedelmes jegyzőkönyvének meghallgatása után a városbíró többrendbeli jelentést terjesztett elő. Tudatta, hogy a helypénz-szedésre vonatkozó szabályrendeletet nem terjesztették föl a vármegyére, mert a miniszterium a vásárlás megvételére vonatkozó szerződést még mindig nem hagyta jóvá. A téglagyárhoz szükséges fát a sümegek uradalom farraktárából szerezte be, honnan mindig a szükséghez képest hozatnak fát. A kórházi bizottság tagjait alakuló gyűlésre hívta össze. Elnökül Németh Lajos, gondnokul pedig a városbíró választották meg.

Miután e bejelentéseket a közgyűlés tudomásul vette, áttért a gyűlés legfontosabb tárgyára, az 1900-ra szóló költségvetés tárgyalására. Ennek tételét a városbíró olvasta föl, ugyancsak ő szolgált a szükséges magyarázatokkal is. A gyűlés a költségvetést, amelyet lapunk más helyén közlünk, egyhangulag elfogadta.

Ennek kapcsán indítványozta a városbíró, hogy a városnak a kórház-uccában levő három háza nagyon rossz állapotban lévén, kettőt adjanak el, a harmadikból pedig gazdasági épületet csináljanak, mely a szükséges pásztorlakást, istállót és pajtát magában foglalja. Ez indítványt a gyűlés elfogadta.

Horvát Lajos borbélynak a képviselőtestület a telepedést megengedte.

A vallás- és közoktatásügyi miniszternek kérelmére a helybeli állami reálskola számára a képviselőtestület szívesen megadja a játéktérnek szükséges területet, végleges határozatot

csökönys agyvelő csak azzal a gyűlöletes gondolatokkal foglalkozott.

Egyszer csak felkelt, eltámolygott lassan az ajtóig elfordította a zárat és kilépett. A szél beszívta a nyitott ajtót, a hideg levegő megcsapta izzó homlokát. Kutatva nézett körül, de sehol senki. semmi. Már beakarta tenni az ajtót, midőn a komondor valami feketellő tárgyat vonszolt feléje. Odament, felemelte, s belépett vele az ivóba. Egy csomag volt, egy nagy kendőbe takarva. Vajon ki hagyhatta itt, mi lehet benne? . . . Kezei gépiesen bontották ki a csomagot, de a munka lassan ment, mert ujjai reszkettek. Végre mégis sikerült. Szétgöngyölte a kendőt s inne egy csöndesen alvó csecsemő feje bukkant ki belőle. Oly édesen szunyadt szegényke, mint édes anyja kebelén. A csárdás gazda mereven nézte a gyermeket. Az pedig megmozdult, felnyitotta apró szeméit. Olyan szép bogárfekete szemek voltak. Majd két kis kacsó került elő a pályából, amikkel a kis jövevény hadonászni kezdett, miközben apró kis szájjával olyan gagyogást vitt véghez, hogy az egész szobát betöltötte vele.

Karjaiba kapta az öreg ember a csecsemőt, csókjaival árasztotta el. Azután tejet keresett elő, megetette, majd szép csöndesen elringatta.

. . . Csárdás Böskét másnap reggel a csárdától két kilométernyire meglágyva találták,

Kincses Béla.

azonban csakis akkor hoz, ha ez ügyet Spitz Lajos kerületi főigazgatóval megárgyalta.

Lukovich Gábor dr. felhozta ezután a sümegek gyalogjárók türelmetlen állapotát s arra kérte a városbíró, intézzen fölhívást a város lakosságához, hogy a házak előtt a gyalogjárót hozza rendbe addig is, míg az alkotott szabályrendelet megerősítést nyervén, ennek alapján intézkedni lehet. Erre a városbíró tudatta, hogy már felhívta a háztulajdonosokat ez érdeemben s a tárgyalás folyik. Célja, hogy a gyalogjárókat a város némi támogatásával egyöntetűen készítsék el, nehogy mindegyik ház előtt más-más gyalogjáró legyen. E felvilágosítást úgy a felszólaló képviselő, mint a gyűlés helyeslője vette tudomásul.

Vid Lajos a történet ipariskolai választás miatt szólalt föl, minthogy azonban a képviselőtestület erről mindeddig hivatalos értesítést nem kapott, az ügy tárgyalását elhalasztotta.

Végül Pozsonyi J. városbíró tudatta, hogy a kórházi bizottság méltányolva Lukovich Gábor dr. kórházi orvosnak odaadó fáradságát és tevékenységét és folytonosan gyarapodó munkáját, tiszteletdíját 300 frtra emelte föl, anélkül azonban, hogy ezzel akár a Ramassetter-féle 200 frtos orvosi alapot, akár a várost megterhelte volna, mert ezt a helyigminiszterium által nyilvánossági joggal fölruházott kórház költségvetésében sikerült elintézni.

Ennek tudomásul vétele után a gyűlést véget ért.

Sümegek költségvetése 1900-ra.

Városunknak az 1900-ra előirányzott költségvetését a következőkben ismertetjük:

I.) Bevételek: Pénztári maradvány 106 frt 35 kr. községi pótlékhatáralék 1063 frt 41 kr. földbérhatáralék 120 frt 25 kr., folyó évi földbér 1237 frt 75 kr., regália váltásig kötvény kamata 744 frt 74 kr., vásári helypénzbérlétekből 1218 frt, vadászati bérlék 486 frt., vágóhid-bérlék 136 frt. 85 kr., vágatási díjak 166 frt., 75 kr., mészke-mence bérlék 725 frt., elemi iskolai tandíjból 684 frt., végrehajtási díjakból 50 frt. 27 kr., erdei bevételek 5150 frt., téglagyári jövedelem 400 frt., rendkívüliekből 300 frt., tőkék kamataiból 24 frt., ipariskolai államszegély 200 frt., homokbánya bér 10 frt., alapítványok kezeléséből 573 frt 1 kr., pásztorok 1000 frt. Összesen 14 376 frt. 58 kr.

II.) Kiadások: Állami egyenes adó 1533 frt. 45 kr., törvényhatósági pótdadó 111 frt. 81 kr., utadó 82 frt. 86 kr., illetékegyenérték 209 frt. 86 kr., múlt évről fedezendő illetékegyenérték 299 frt. 86 kr., múlt évi fődőzetlen tartozások: (világítás számlája 333 frt. 27 kr., építkezési számla 63 frt. 6 kr., tanítói nyugdíjra 124 frt., gyógyszerári számla 88 frt. 58 kr., pót- és utadó 170 frt. 96 kr.) Összesen: 798 frt. 87 kr. — elemi iskola 5997 frt., ipariskolára 763 frt., reálskolai hozzájárulás 1658 frt. 35 kr., nyugdíjra 245 frt., erdészeti kiadások 2001 frt. 71 kr., mezőgazdasági kiadások 400 frt., városi tisztviselők és szolgák fizetése 3577 frt. 91 kr., irodai költség 300 frt., szolgák ruházata 330 frt. 50 kr., talált gyerekek ápolására 726 frt., adósságok kamataira 1900 frt., helypénzszedés jogáért 1720 frt., rendkívüli kiadásokra 1000 frt., csöszöknek 1000 frt., világításra 400 frt., útfenntartás alapjára 64 frt., építkezésekre és épületek fentartására 1000 frt., összesen 26117 frt. 66 kr.

Életszabályok.

Mielőtt másoknak életszabályokat adnánk, szükséges, hogy ezeket az életben alkalmazzuk, jóknak találjuk.

Egy tapasztalás az életből többet ér száz pusztá bölcsekedő szónál.

Egy embert se vess meg, mert akit ma gögösen megvetsz, ki tudja, tán holnap rászorulsz.

Minél nagyobb vagy, annál nyájásabb és leereszkedőbb légy; ez az a mód, mivel minden ember szeretetét megnyerheted.

Csak az a nagy ember, kinek tekintélye nem félelmen, hanem szereteten alapul.

Ha ellenségeddel jót teszel, elszégyenli magát; s habár makacsság fészkelne is szívedben, kész megbékülni, mihelyt tenmagad készítesz neki utat, hogy hozzád közeledhessenek.

Ha hosszú s állandó örömeidet akarsz izlelni, szükséges azokat tiszta forrásból merítened.

A boldogság az embernek önmagával s a világgal való megelégedésében áll.

Az önmagával való megelégedésnek alapja a romlatlan, tiszta szív.

Szekér Fakundus.

E kimutatás szerint a 14376 frt. 58 kr. bevétellel szemben 26117 frt. 66 kr. kiadás áll, a fedezendő hiány tehát 11741 frt. 08 kr. Az adóalap 20310 frt, tehát az 1900-ra szóló községi pótdadó 571%.

A folyó évről pótdója 72 %, így a csökkenés 149 %.

A költségvetésnek alapos elkészítéséért, mely végre rendet teremt a város háztartásában, az új előjárásról méltó elismerés illeti.

H I R E K.

— **Augusztus 20.** Szent Istvánon, mint kőszálon, épült föl a magyar haza. E kőszál rendíthetetlen. Századok vérvívatara omlottak reája és e kőszálal le nem dönthették: áll rendíthetetlenül s áll rajta a magyar haza. Azért fordulunk ma, a nemzetnek ünnepén, első s ent királyunk glóriás alakja felé; hozzá fordulunk szent érzelmeikkel ünnepi áhitatban és esedezve kérijük, hogy apostoli hite és buzgóssága, szellemének bölcsessége és ereje, szívének lángoló hazaszeretete hassa át mindenkor az ő hívőseges magyar népét, mert akkor a kőszálon a pokol kapui sem vesznek erőt. És míg e nemzet áll, mélyseges hódolattal hajtja meg fejét első nagy és szent királyá előtt. Adjunk e hódolatnak külsőleg is kifejezést. Zúgjanak a harangok, lobogjanak a nemzetiszínű zászlók és vonuljunk Istennek házába s énekeljük mint eleink: Ah hol vagy magyarok tündöklő csillaga . . .

— **A király születésnapja.** Dicsőségesen uralkodó királyunknak, I. Ferenc Józsefnek folyó hó 18-án ünnepeltük meg születésnapját. Sümegek a hatóságok, egyesületek házain ott lobogott a nemzeti zászló. Reggel 9 órakor a plébánia-templomban Mild Mihály prépost-plébános hálaadó istentiszteletet tartott. Ezen a hatóságok képviselőin, a tanárokon és tanítókön kívül szépszámmal intelligens közönség vett részt, kérve a magyarok Istenét, hogy a mi bölcsességgel uralkodó jó királyunkat magyar népének öröme és boldogítására sokáig éltesse. A mise végén Kocsis Károly kántortanító Kölcsey *Himnuszát* énekelte, melyet a nép állva hallgatott végig.

— **Erzsébet királyné emléke.** Zala-Egersségi Jankovich László gróf főispán elnöklésével értekezletet tartottak a budapesti Erzsébet templom céljára való gyűjtés megkezdése végett. A gyűjtőbizottság elnökévé Festetics Mária grófnőt, alelnökévé pedig Jankovich László gróft választották meg.

— **Az új plébános székfoglalása.** Németh János, városunk új plébánosa ma, Szent István napján reggel 9 órakor tartja mint sümegek plébános első sz-miséjét és prédikációját.

— **Hölgyek tisztelgése.** A sümegekvidéki vöröskeresztgyűlés és a sümegekvidéki nőegyesület tagjai nagy számmal gyűltek össze folyó hó 13-án délelőtt Darnay Kajetánné lakásán és innen testüleg vonultak a plébániára, hogy búcsút vegyenek Mild Mihály prépost-plébánostól, aki a vöröskeresztgyűlésnek tagja, a jótékony nőegyesületnek társelnöke. Első sorban Darnay Kajetánné, a vöröskereszt, utána Székely Gusztávné, a jótékony nőegyesület elnöke mondott köszönetet azért az odaadó támogatásért amelyben a távozó plébános a sümegekvidéki emberbaráti nemes munkájokban támogatta s kívánták neki Isten áldását a nyugalom éveire. Az ősz papot mélyen meghatotta a hölgyek ovációja s midőn ezért hálás köszönetet mondott, egyszerűsággal biztositotta őket, hogy magasztos hivatásuk gyakorlásában ezután is támogatni fogja őket.

— **Arckép.** Mild Mihály nyug. sümegekvidéki prépost-plébánosnak a sümegekvidéki katolikus legényegyesületben leleplezett arcképét Takács Gyula, a helybeli állami reálskolának tanára festette. A kitűnően sikerült élethű arckép mindenkinek tetszését megnyerte. Nevezett tanár az egyházi képek festésében is igazi virtuozitást fejt ki és számos oltárképe díszít már nem egy templomot.

— **Két vándor-diák — Petőfinél.** A diák romantikának szép története az az ut, melyet most tett meg két lelkes ifjú tanuló — Petőfihez. A két diák, Pécsi Frigyes gimnazista és Kovács János, kereskedelmi iskolai növendékek, nagykanizsaiak és mikor híre járt már, hogy világra szóló Petőfi ünnep lesz Segesvárott: ők ketten, a két kis legény, június 5-én elindultak Petőfihez vízitbe és gyalogszerrel mentek át az országon. Oda is értek a nagy ünnepre. Budapestről a Hortobágnak indultak és ebben az irányban jutottak el a bércecs házába. Így áldoztak ők Petőfi emlékének. A Petőfi látogató diákok visszatérő útjukban legutóbb Szegeden jártak, ahol Sümegek Kálmán vendégszerető házába laktak két napot át.

— **Elhalasztott állatkiallítás.** A sümegekvidéki gazdakörnek f. évi szeptember 4-re tervezett állatkiallítását a szeptember elején tartandó szegedi országos kiállítás miatt szeptember 15-re halasztották el.

— Erzsébet királyné halálának évfordulója
A sümegi kaszinó választmányának folyó hó 18-án tartott gyűlése elhatározta, hogy felejtethetetlen Erzsébet királyné halálának évfordulóját szeptember 12-én megünnepeli. Reggel 9 órakor a plébánia-templomban rekviem, utána pedig a kaszinó nagytermében gyásznap lesz.

— Kinevezés. A honvédelmi miniszter Mayer István sümegi th. főszolgabírónak fiát, f. Mayer Istvánt, a honvédségi Ludovika-Akadémia végzett növendékét a marosvásárhelyi 22. honvéd gyalogezred 1 zászlóaljába tiszthelyettesé nevezte ki.

— Halalozás. Gróf Károly sümegi kőművesmester f. hó 19-én hosszas betegség után 57 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 5 órakor lesz. Halálát nagyszámú rokonság gyászolja.

— Vasúli előmunkalati engedély. A kereskedelmi miniszter dr. Pollák József devecseri orvos és Ács Sándor káptalanfai plébánosnak Devecseről Hany, Káptalanfa, Gyepü-Kaján és Csabrendek községek érintésével Sümegig terjedő gőzmozdonyu vasutonalra az engedélyjoghatályát egy évre meghosszabbította.

— A magyarosodás érdekében. A kormány igen helyesen messze kiható intézkedéseket szándékozik tenni a magyarosodás érdekében. Elhatározta, hogy az 1900 évtől kezdve a kereskedői és iparosi, egyszóval bármiféle címtábla felírát csak magyar lehet, csak magyar szövegű úrlapok bocsáttatnak forgalomba és csakis azon kereskedők könyvei fognak hitelességgel bírní, melyek az állam nyelvén vezetettek. Ez az intézkedés ki fog terjedni egy a fővárosra, mint az ország egyéb városaira és községeire is.

— Alaknázott kocsiút. A sümegi haraszt-nak egyik murvás gödrénél a vár felett elvonuló kocsiutat meglehetősen aláásták s attól lehet félni, hogy valami terhes kocsi alatt az út leszakad. Jó lesz intézkedni, mielőtt baj történne.

— Bucsú Csabrendeken. A minden évben szokásos búcsút e hó 18-án tartották meg Csabrendeken. Délután százával özlökött a nép a Deák Ferenc-térre, ahol körhintá és a bábozó-sátrai voltak felállítva, amelyek között a mulatság a késő éjjeli órákig eltartott. Ezenfelül vig-ság volt majdem minden háznál, ahol számosan megjelentek a vidéki jóbarátok. Este pedig a nagyvendéglő összes emeleti szobáit lefoglalta a fiatalság, ahol táncra perdült s farsangi jókedvben járta a csárdást hajnalig. E mulatságnak egy szenzációs krónikája is volt: Nagy István prágai legény a kelletinél többet is ivott, mámoros állapotban az első emeleti egyik szoba nyitott ablakát ajtónak tekintve, az országutra leugrott, ahonnan eszméletlenül vitték el. E körülmény azért nem csökkentette a tánc ingerét, a fiatalság csak tovább folytatta, mintha misem történt volna. A most nagyon beteg fekvő legény pedig elnékedhetik arról, hogy ittókás állapotban nem jó az emeleten táncolni.

— Köszönetnyilvánítás. A zalazentgróti kisdedovó felügyelő bizottsága f. hó 13-án d. u. 2 órakor az ovó helyiségében nagyszámú közönség jelenlétében záróünnepélyt rendezett. A felmutatott eredmény meglepő volt. A záróünnepet a kisdedek jól sikerült mulatsága követte, mely alkalommal felülfizettek: B. Harkányi Károlyné 5 frt., Berényi Jenő 2 frt., Mittermayer József, Bottfy Péter, Zathurecky Márton 1 frt 40 — 1 frt 40 krt., Scholtz Károly, Berger Jánosné 1 — 1 frt. Pék János 70 krt., Neumann Mór és Kaufmán Vilmos 60—60 krt., Kóber János, Lohonya László, Német Lőrinc és Bognár András 50—50 krt., Stern Bernát, Mosonyi Henrik, Politzer Mór, Szabó Kálmán, Stern Ignác, Krenn Rezső, Benkő Lajos, Szűcs Imre, Locsnánci Ferenc, Kis József, Kubin János, Paráz János, Penzenhofer József, Szily Ferenc, Györffy Sándor, Viasz József 40—40 krt., Kis Sándor, Kovács Zsigmond, Bauer Rezső, Német János, Vas Károly, Beck Gézáné, Molics József, Zacharán Pál, Tómoszi Endre, Németh István, Török József, Fehér Károly, Hirtenstein Adolf, Nagy József, Német Zsigmond, Adorján Ferenc, Tóth István, Mizner Rezső, Antal Inréné, és Farkas József 20—20 krt., Wenerl Józsefné 10 krt., Összesen 27 frt 60 krt., melyért a szíves adakozóknak köszönetet mond a felügyelő bizottság.

— Vásár. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a vármegyénk területéhez tartozó *Zala-Baksa* községben f. évi szeptember hó 14-re eső országos vásárt ez évben kivételesen szeptember 15-én tarthassák meg.

— Véres árverés címmel lapunk 32. számában közölt hír tárgyában *Kisfaludy* István, a sértett fél, megjelent szerkesztőségünkben és annak a kijelentésére kért föl bennünket, hogy az árverésen a Csecsinovic család tagjai késekkel és vasrudal nem támadtak rá s a történt összevesszés úgy a felek között, mint a bíróság előtt teljesen békés elintéztést nyert.

— A pápa bora. A pápa vatikáni kerjében finom fajszerűk vannak, a melyeket XIII. Leo nagy gondlattal ápol és amelyek kitűnő bort teremnek; igen kevesen vannak azonban, akik azon szerencsében részesülnek, hogy ezen bort

megízlelhessék. Néhány élemez üzletember most azon gondolatra jött, hogy ajánlatot tesz a pápának a bortermés megvédésére. Rendkívüli nagy összegeket ajánlottak fel az évenkénti bortermésért, amelyet aztán díszös üvegekbe lehuza akartak az egész világon mint a vatikán termését „Vino Leonio” címen elárúsitani. Az 1900-ik évi világiállítás kitűnő alkalom lett volna, hogy ezen vatikáni borral, amelyet bizonyára rendkívül drágán árúsitottak volna, nagyszerű üzleteket csináljanak. A pápa azonban nem ment bele a felajánlott üzletbe, noha minden oldalról ostromolták érte. Néhány nap előtt azonban ismét szóba jött ez, de XIII. Leo azt felelte az illető magasállású úrnak, kézét vállára téve: „Nos barátom, én nem adom el a termést, mert nem akarom, hogy azt monhassák, hogy a pápa borkereskedő.”

— Apróságok a szegedi kiállításról. A rendezési munkálatok serényen folynak s ma már a dolog nagyja be is van fejezve. Az összes kiállítási pavilonok fel vannak állítva, a kiállítók helyei kijelölve; elintézték az ételmezés, elszállás, solás, világítás és forgalom megkönnyítésének, meg lebonyolításának kérdéseit is. Hogy a kiállítás látogatói a helyszínén is kellő ellátásban részesülhessenek, az Erzsébet királyné liget úgynevezett Vigadóját erre az alkalomra restaurálták s kibővítették. Felállították ezen kívül egy halászeszárdát is, amelyben Szegednek egyik méltó specialitását: a halászlét fogják készíteni a szegedi halászok. Az elszállásolásról külön bizottság gondoskodik, amely magánlakásokat foglalt le arra a célra, hogy azokban a lakásra reflektálókat elhelyezhesse, amennyiben a szegedi szállók az idegen-forgalmat nem lennének képesek ellátni. Aki lakást akar biztosítani, kívánatos, hogy ebbeli igényét bejelentse jó előre a szegedi kiállítási irodánál. A világítás kérdését úgy oldották meg, hogy hatalmas villamos ilylámpák fogják szórni a legintenzívebb fehér fényt, este pedig felváltva 20.000 lampion, majd pompás tűzijáték fogja szórakoztatni a közönséget.

— Fülbevaló és egészség. Régi babona, hogy fülbevalót hordani egészséges. Ezért az ókorban férfiak is hordtak fülbevalót, ma már csak a hölgyek hordják ezeket a haszontalan fityegőket, melyek nem is szépek és sokszor az egészségnek is kárát okozzák. A legtöbbanya siet, hogy leánykájának fület tüzes tüvel kifurja vagy kifurassa, de ez a tí sokszor nem tiszta és egyébként is megtörténhet, hogy por és piszok hatol a sebbe, ami nehezen gyógyuló gyuladást okoz. Ha a gyermek füle folyik, az anya, ha füle még nem volna kifurva, gyorsan fülbevalót húzat beleje, hogy meggyógyuljon. Pedig a józan ész azt parancsolja, hogy az esetleg már meglévő fülbevalót is azonnal távoítsa el. Mert a fülbevaló sohasem gyógyít, hanem olyan esetekben, ahol a fülbevaló hordozója valami fülbajban szenved, az még csak jobban elmergesíti.

— Lombroso a nőkről. Lombroso, a világhírű olasz tudós érdekes könyvet írt a nőkről. Konstatálja, hogy a nőben az anyai szeretet mindenek fölött van és a férj, vagy a kedvese iránt érzett szerelm sem nívé törpül e mellett. Megeshetett, hogy a férj sirján addig vigasztalta egy résztvevő ur a bánatos özvegyet, a míg végre — nőül ment hozzá; az is megeshetett, Shakespeare bizonyítja III. Richárdban, hogy a férje miatt a legrettenőbb gyűlöletet érző Lady Anna — férjhez ment a végletekig hizelgő III. Richárdhoz; de az soha, hogy az anya szíve elforduljon, különösen holt gyermeke emlékeitől. Az anyaság felséges érzelmei trálják a nő egész lényét, jelöl annak, hogy ez a földön a fő hivatása. A szerelemre nézve legtöbb bölcs és író megegyezik abban, hogy a nő előtt legfőbb a férfi vitésége, bátorsága, mert ezzel rendszeren más férfiú érény is jár. A férfi szellemi tulajdonai nagyon kis mértékben érdeklik a nőket, sőt az ostobaság sem hiba más érények mellett. Schopenhauer szerint fő a testalkat, az arc szépsége nem határoz, mert a szépségről a végletekig eltérő a nők véleménye. A nő függésre, oltalomra született, az ő végtelenül kecses gyöngeségében azt szereti, akinél két tulajdonságot megtalálja. Amit aztán az olasz tudós a nők igaz mondasáról színelő képességéről mond, az épséggel nem hizelgő. Ez a hölgyek leggyengébb oldala és ezt olyan természetesen találják mint a kabátot, felöltöt. A nő képes az első ismerkedésnél mindjárt úgy csokolózni velük, mint legjobb barátjával. Az életben az udvariaskodás ezernyi hizelgésével, nyájaskodásával halmozzák el nőismerősüket, épen csak azért, mert sem jót, sem rosszat nem okozott nekik. Sőt hogy ha ki nem állhatják, gyűlölik az új barátját, akkor is úgy viselkednek, hogy senki ezt a gyűlöletet észre sem veszi. Sőt ő maga sem veszi észre, hogy a természetes a színelés. Nem is foglalkozik ezzel a lélektani állapottal s e nélkül úgy érezni magát, — mintha nem lenne rendben a toilettéja. És míg a férfival szemben elmegy a határtalan bizalomig, ad-lig a legforróbban szeretett barátjával szemben is vannak rejtegetni valói és nem tudna megélni anélkül, hogy azelőtt is ne színeljen valamics-

két. És így jól van ez — végzi a tudós ezzel, a kis diszharmóniával alkotják meg azt a specialis valamit, amely őket a teremtés legérdekesebb, legszeretettebb alkotásává teszi.

— A szülők figyelmébe ajánljuk Róser tan-és nevelőintézetét Budapesten (alapított 1853-ban.) E kitűnő hírnévnek örvendő intézet magában foglal 3 osztályu keresk. iskolát, mely teljesen egyenlőrangú a keresk. akadémiákkal és 4 osztályu polgári iskolát. Bizonyítványai államérvényesek és az egy éves önkéntességre jogosítanak. Vidéki tanulók kívánatra az iskolákkal kapcsolatos nevelőintézetbe is felvételtnek. Bővebb értesítést készséggel küld Róser János igazgató.

— Csoportos kirándulások a szegedi kiállításra. A szegedi kiállításra több gazdasági egyesület fog rendezni csoportos kirándulásokat, hogy ily módon a szerényebb sorsu kisgazdákra nézve is megkönnyítsék a Szegedre való utazást s az ott tartózkodást, továbbá, hogy módot nyújtsanak a kiállítás rendszeres tanulmányozására. Az érdekeltek tájékoztatása végett alább közlünk egy csoportos kirándulási tervet, melyben a részvételi díjak is fixirozva vannak oly módon, hogy ezen részvételi feltételek szerint bárhonnian is lehet szervezni csoportos kirándulásokat. A kedvezmények kiterjednek a következőkre: 1. Utazásnál: I. osztályon II. osztályu, II. osztályon III. osztályu, III. osztályon III. osztályu fél vasúti jegy; ez a kedvezmény kirándulók által csak akkor vehető igénybe, ha legalább 20-an utaznak csoportban, kik között hölgyek is résztvehetnek. 5. Elszállásolás és ételmezés két osztályban történik; az I-ső osztályu elszállásolásnál, ha két személyre egy szoba számított, magánlakásokban egy személy után 120 frt naponként. Az I-ső osztályu ételmezés a kiállítás területén és a városban nagy számban rendelkezésre álló vendéglőkben étlap szerint történik. A II-od osztályu lakás kaszárnyaszerű elhelyezés mellett személyenként 20 krtban, az egyenkénti elhelyezésnél pedig 50 krtban állapított meg. — Étellemezés polgári vendéglőben a következő: Reggeli: pörkölt, kenyérral 24 kr. Ebéd: gulyásleves, sült füzellekkel, turószésza s kenyér 60 kr. Vacsora: sült, kenyérral 40 kr. siller bor literje 40 kr., fehér bor 44 kr., szóda 10 kr., egy pohár sör 10 kr.

— A Nilusi lötusz-virágok a Hévízen szépen hozzák feltűnő virágaikat. Különösen a múlt évi vörös virágok az érdeklődésnek állandó tárgyai. Az ez évi ültetésből egy erősen fejlett kékvirágú fő tűnik ki a többiek közül. A természetes szaporodásnak örvendő jeleit észlelte a növények meghonosítója, Lovassy Sándor dr. gazd. intézeti tanár amennyiben a keletkező mellékgumók, szétvíve a víz által, a nádszegélyben többfelé meggyökeresedtek s fogasszerű leveleik többhelyütt felfel tünedeznek. Nagy baja azonban a melegföldi növények gyors elszaporodásának a virágok szertelen pusztítása, amit a tilalmi táblák dacára is elkövetnek. Ez okból Lócy Lajos dr. a magyar földrajzi társaság Balaton-bizottságának elnöke a napokban megkereste a víz tulajdonosát, Festetich Tassziló grófot, hogy a most már a bizottság égise alatt történő honosítás sikere érdekében a növények megvédelmezésére a bizottságnak adjon engedélyt.

— Állategészségügy. A ragadós állati betegségek állása Zalavármegyében a legutolsó kimutatás szerint a következő:

Vesztség: Bocsa 1 udvar.
Tenyészbénaság és hólyagos kiütés: Sármás 1 udvar, Tormaföld 2 udvar, összesen 2 község 3 udvar.

Sertésorbán: Udvarnok 1 u.
Sertésvész: Akali 1 udvar, Alsó-Bagod 1 udvar, Alsó-Zsid 6 udvar, Andrásida 1 udvar, Aszófő 1 udvar, B-Magyarod 1 udvar, B-Szent-György 1 udvar, Badacsony-Tomaj 1 udvar, Csap, 8 udvar, Döbréte 6 udvar, F-Hahót 1 udvar, Ferencfalva-Mikófa 1 udvar, F-Pálok 3 udvar, Gelse 1 udvar, Gutorföld 1 udvar, Hegyesd 1 udvar, Keszthely 1 udvar, Köveskut 1 udvar, Kutfej 7 udvar, Monostor-Apáti 7 udvar, Medgyes 1 udvar, Nagy-Kanizsa 1 udvar, N-Boldogasszony falva 2 udvar, Petesháza 1 udvar, P-Ederics 1 udvar, Réthát 1 udvar, Rigács 1 udvar, Sárhida 1 udvar, Sármedék 10 udvar, Sümeg 1 udvar, Szabar 1 udvar, Szent-András 1 udvar, Szent-Jakab 12 udvar, Szent-Kozimadombja 1 udvar, Szécsi-Sziget 1 udvar, Szent-Györgyvár 9 udvar, Szepetnek 2 udvar, Talján-Dörög 5 udvar, Zala-Egerszeg 1 udvar, Zala Szántó 1 udvar, összesen 30 község.

— A kenyérkereső. Fülöp Cika György végigment a nagykanizsai uccán. Asszony is volt a karján, amiért is igen nagy uraságnak gondolta magát. Valami szórakozást akart szerezni a hölgynek, hogy megmutassa, hogy ő, ha párszti is, uri mulatságot is tud kitalálni. Valami vén ügyfogyott verklis nyikorgatta a masináját az uccán. A verklíje tetején nagy, zöld papagáj ült, olyan okos madár, amelyik még planetát is tud húzni s megmondja a jövőt két rézkarajcárért. Cika Gyura azonban sajnálta a madártól a garast s

